

devším v užívání správných ochranných pomůcek a ve znalosti technologie a správného postupu úklidu. V manuálu musí být zvláště zdůrazněn epidemiologický aspekt zdravotnického úklidu. Důležité je přitom nalézt rovnováhu mezi požadavky na úroveň úklidu a ekonomickou zátěží. Nakládání s odpady ve zdravotnictví je zvláštním odvětvím. K dispozici máme nově zpracované doporučení Státního zdravotního ústavu, jehož obsahem je také barevné kódování odpadu, požadavky na kvalitu obalů a jejich normy a dále přeprava nebezpečného odpadu. Stále více vystupuje do popředí potřeba mít kvalifikované pracovníky úklidu, obzvláště ve zdravotnické oblasti. V současnosti již existují nástroje a normy pro školení pracovníků úklidu, jehož součástí je i školení pracovníků nakládajících s odpadem. Profesionální kvalifikace Úklidový pracovník ve zdravotnických a nemocničních zařízeních (kód: 69-010-E) je dle Národní soustavy kvalifikací norma, jejíž naplňování je možné po pracovnících úklidu vyžadovat. I jednoduché návody pro zlepšení situace na poli úklidu ve zdravotnických zařízeních se velmi obtížně zavádějí do praxe. Důležitou úlohu při vyjednávání se všemi zainteresovanými stranami mají oborové organizace, jako je Unie úklidu České republiky.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0014>

Monitorovací program kvality upratovania rizikových plôch EnCompass. Trojročné skúsenosti zo slovenských nemocníc
EnCompass – high touch objects cleaning efficacy monitoring program. Three-year experience from Slovak hospitals

Matúš Lichvár

Ecolab s.r.o., Bratislava

Podľa Európskeho centra pre prevenciu a kontrolu chorôb ECDC zomrie ročne v EU v priamej súvislosti v následku nemocničnej nákazy až 37 000 ľudí. Centrum tiež udáva, že 20–30 % nozokomiálnych nákaz je preventabilných zavedením monitorovacích programov.

Monitorovací program EnCompass je monitorovacím nástrojom komplexných programových riešení spoločnosti Ecolab pre kontrolu miest s vysokou frekvenciou kontaktu (high touch objects, ďalej ako HTO) na lôžkových oddeleniach, či operačných sálach. Prvý krát bol zavedený v USA v roku 2010 a na Slovensku v roku 2014. Je podložený množstvom relevantných štúdií, na výsledkoch ktorých bol vytvorený. EnCompass je rýchly, operatívny nástroj s okamžitým výstupom výsledkov na zabezpečenom serveri. Je založený na označovaní HTO jednorazovým, označovacím, fluorescenčným DAZO® gélom. Výber HTO je fixný, a tak umožňuje porovnanie údajov v časovej súvislosti v rámci oddelenia, nemocnice, či medzi nemocnicami navzájom. Táto premisa umožnila porovnanie výsledkov monitoringu zo 6 nemocníc na Slovensku, v ktorých kontrola prebiehala v období od roku 2014–2017. Monitorovaných bolo cca 10 % lôžkového fondu na Slovensku, a to v 2 fakultných, 2 regionálnych, v 1 neziskovej a 1 súkromnej nemocnici. Najdôležitejším momentom bolo zistenie aktu-

álneho stavu upratovania na HTO, tzv. baseline. Tá bola v rozmedzí od 28–66 %. Následne prebehli nápravné opatrenia, ktoré rezultovali v zlepšení v priemere o 67,49 %. Úspešnosť upratovania HTO v spomínaných nemocniciach za rok 2017 bola v priemere 85,42 %. Takýto výsledok je udržateľný len kontinuálnou edukáciou a monitoringom HTO.

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0015>

5. Varia

Stratégia prevencie infekcii spojených so zdravotnou starostlivosťou v súkromnej spoločnosti Svet zdravia, a.s.

Strategy of preventing health care associated infections in a private company Svet zdravia, a.s.

Jana Skalová

Hlavný epidemiológ spoločnosti Svet zdravia, a.s., Bratislava

Spoločnosť Svet zdravia, a. s. (SZ) je najväčším súkromným poskytovateľom nemocničnej zdravotnej starostlivosti na Slovensku. Poskytuje zdravotnú starostlivosť pre viac ako jeden milión obyvateľov. Spoločnosť vykonala v roku 2016 medicínsky interný audit, ktorého súčasťou bola aj prevalenčná bodová štúdia (PBS) sledovania nozokomiálnych nákaz (NN). V čase realizácie tejto štúdie mala spoločnosť 14 nemocníc. PBS ukázala, že skutočná prevalencia výskytu NN (7,35 %) je zásadne odlišná od incidencie hlásených NN v nemocniciach SZ (rok 2016 – 0,56 %). Na základe zistených skutočností bol v SZ realizovaný projekt „nemocničný epidemiológ“, v zmysle ktorého bolo k 1. 2. 2017 prijatých 14 nemocničných epidemiológov. Svet zdravia vypracoval „Stratégiu prevencie infekcii spojených so zdravotnou starostlivosťou“, ktorá obsahovala zásadné strategické úlohy prevencie infekcii. Vychádzala zo záverov PBS, že takmer 72 % všetkých NN vzniklo v príčinnej súvislosti s invazívnymi vstupmi, alebo operáciami. Stratégiu prevencie tvoria zásady hygieny rúk, ako nákladovo najefektívnejšia a najúčinnnejšia prevencia NN. Obsahuje konkrétne preventívne opatrenia najčastejších druhov infekcii vznikajúcich v príčinnej súvislosti so zavedenými invazívnymi vstupmi a/alebo operáciami. Nemocniční epidemiológovia boli preškolení, prijali „Stratégiu“ prevencie infekcii a začali aktívne pracovať počas celého roku 2017. Po uplynutí 8 mesiacov od nástupu nemocničných epidemiológov bola v spoločnosti SZ, v roku 2017 realizovaná druhá PBS, ktorej výsledky mali ukázať, či prijaté nápravné strategické opatrenia boli správne. Záverom môžeme konštatovať, že kontrola a prevencia infekcii spojených so zdravotnou starostlivosťou vykonávaná nemocničnými epidemiológmi prispela za veľmi krátky čas k výraznému zníženiu prevalencie NN. Počas druhej PBS došlo k zníženiu prevalencie výskytu NN zo 7,35 % v roku 2016 na 6,14 % v roku 2017, čo predstavuje pokles o 16,5 % (1,21 %).

<https://doi.org/10.21101/hygiena.b0016>